

USTAWA O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Komentarz

redakcja naukowa Zbigniew Góral

Edyta Bielak-Jomaa, Agata Drabek, Zbigniew Góral

Magdalena Paluszkiewicz, Ewa Staszewska

Mirosław Włodarczyk, Tatiana Wrocławska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

2. WYDANIE

USTAWA O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Komentarz

redakcja naukowa Zbigniew Góral

Edyta Bielak-Jomaa, Agata Drabek, Zbigniew Góral

Magdalena Paluszkiewicz, Ewa Staszewska

Mirosław Włodarczyk, Tatiana Wrocławska

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

2. WYDANIE

Stan prawny na 1 marca 2016 r.

Recenzent

Dr hab. Monika Lewandowicz-Machnikowska

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

Ewa Wiater

łamanie

JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieł, Krystyna Szych

Komentarze do poszczególnych artykułów opracowali:

Edyta Bielak-Jomaa: art. 20, art. 39c, art. 40–42a, art. 60, art. 61–61d, art. 67, art. 69a–70

Agata Drabek: art. 62, art. 84–102a, art. 111–120a

Zbigniew Góralski: wprowadzenie, art. 1–2b, art. 33–34a, art. 35, art. 37, art. 39a, art. 39b,
art. 43, art. 53m, art. 54, art. 71–83, art. 121–125

Magdalena Paluszkiwicz: art. 6 (tezy 1–5), art. 8–10, art. 18–19k, art. 62a–62c, art. 66a–66c

Ewa Staszewska: art. 38–39, art. 49–53l, art. 55–59c, art. 60a–60d, art. 66k–66n

Miroslaw Włodarczyk: art. 3–5, art. 11–17, art. 36–36e

Tatiana Wrocławska: art. 6 (tezy 6–11), art. 7, art. 21–32, art. 44–48a, art. 61e–61x, art. 66d–66j,
art. 103–110

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Wolters Kluwer SA, 2016

ISBN: 978-83-8092-375-1

2. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	17
Wprowadzenie	29
Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.)	33
Rozdział 1. Przepisy ogólne	35
Art. 1. [Zadania państwa. Zakres podmiotowy ustawy]	35
Art. 2. [Słownik pojęć ustawowych]	42
Art. 2a. [Treść zasady równego traktowania]	101
Art. 2b. [Postępowanie o naruszenie zasady równego traktowania]	102
Rozdział 2. Polityka rynku pracy	103
Art. 3. [Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia]	103
Art. 4. [Zadania ministra właściwego do spraw pracy]	107
Art. 5. [Koordynator publicznych służb zatrudnienia]	114
Rozdział 3. Instytucje rynku pracy	115
Art. 6. [Katalog instytucji, definicje]	115
Art. 7. (uchylony)	136
Rozdział 4. Publiczne służby zatrudnienia	137
Art. 8. [Zadania samorządu województwa]	137
Art. 8a. [Decyzje wydawane przez marszałka województwa w sprawach związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego]	156
Art. 9. [Zadania samorządu powiatu]	165
Art. 9a. [Powiatowy urząd pracy]	178

Art. 9b.	[Centra aktywizacji zawodowej i lokalne punkty informacyjno-konsultacyjne]	181
Art. 9c.	[Projekty pilotażowe]	183
Art. 9d.	[Wykonywanie pracy (ubezpieczenie) za granicą a organ właściwy do wydania decyzji w sprawie zasiłku dla bezrobotnych]	185
Art. 10.	[Zadania wojewody]	189
Rozdział 5. Ochotnicze Hufce Pracy	.....	199
Art. 11.	[Nadzór]	199
Art. 12.	[Zadania Ochotniczych Hufców Pracy]	199
Art. 13.	[Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego]	201
Art. 14.	[Jednostki, organy]	202
Art. 15.	(uchylony)	202
Art. 16.	[Szczegółowe zadania i organizacja]	202
Art. 17.	[Uzupełnianie wykształcenia ogólnego młodzieży] ...	202
Rozdział 6. Agencje zatrudnienia	.....	207
Art. 18.	[Działalność agencji zatrudnienia]	207
Art. 18a.	[Zakres usług agencji zatrudnienia]	217
Art. 18b.	(uchylony)	218
Art. 18c.	[Wyłączenia obowiązku wpisu do rejestru]	218
Art. 18d.	[Podmiot prowadzący rejestr]	224
Art. 18e.	[Wniosek o wpis do rejestru]	226
Art. 18f.	[Forma elektroniczna wniosku]	228
Art. 18g.	[Dane podlegające wpisowi]	229
Art. 18h.	[Czynności weryfikacyjne]	230
Art. 18i.	[Certyfikat potwierdzający dokonanie wpisu podmiotu do rejestru]	232
Art. 18j.	[Zmiana danych w rejestrze]	233
Art. 18k.	[Opłata za wydanie certyfikatu]	234
Art. 18l.	[Przesłanki odmowy wpisu do rejestru]	235
Art. 18m.	[Przesłanki wykreślenia z rejestru]	238
Art. 18n.	[Wykreślenie z rejestru. Organ odwoławczy od decyzji dotyczącej wpisu do rejestru]	245
Art. 18o.	[Kontrola w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia działalności agencji zatrudnienia]	246
Art. 18p.	[Zbiorcza informacja z województwa o działalności agencji zatrudnienia]	248

Art. 18r. [Przetwarzanie danych o agencjach]	249
Art. 19. [Podstawowe warunki prowadzenia agencji zatrudnienia]	249
Art. 19a. (uchylony)	251
Art. 19b. [Przetwarzanie danych osobowych przez agencję] . . .	251
Art. 19c. [Zakaz dyskryminacji w zakresie działalności agencji zatrudnienia]	252
Art. 19d. [Zakaz pobierania opłat. Obowiązek informowania o opłatach w przypadku kierowania do pracy za granicą]	256
Art. 19e. [Obowiązek informowania o zmianach danych i w zakresie działalności agencji]	259
Art. 19f. [Obowiązek informowania o działalności agencji] . . .	260
Art. 19g. [Obowiązek informowania o numerze w rejestrze i oznaczania ofert pracy tymczasowej]	261
Art. 19ga. [Obowiązek niezwłocznego zwrotu oryginałów dokumentów]	262
Art. 19h. [Obowiązek współpracy agencji z organami zatrudnienia]	264
Art. 19i. [Zawiadomienie składane przez przedsiębiorcę zagranicznego]	266
Art. 19j. [Stosowanie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej]	267
Art. 19k. [Delegacja ustawowa – wzory formularzy i certyfikatów]	268
Rozdział 7. Instytucje szkoleniowe	269
Art. 20. [Powołanie, zadania instytucji szkoleniowej]	269
Rozdział 8. Dialog społeczny i partnerstwo na rynku pracy . . .	279
Art. 21. [Polityka rynku pracy]	279
Art. 22. [Rada Rynku Pracy]	280
Art. 23. [Skład rad rynku pracy]	287
Art. 24. [Zlecanie wykonywania usług rynku pracy]	295
Art. 25–32. (uchylone)	301
Rozdział 9. Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy oraz formy udzielanego wsparcia	303
Art. 33. [Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy]	303
Art. 34. [Zadania powiatowych urzędów pracy]	344
Art. 34a. [Indywidualny plan działania dla bezrobotnego]	345

Rozdział 10. Usługi rynku pracy	348
Art. 35. [Katalog usług rynku pracy]	348
Art. 36. [Pośrednictwo pracy – pojęcie, podmioty i zasady] ...	350
Art. 36a. [Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES – pojęcie i podmioty]	374
Art. 36b. [Przesłanki udzielenia akredytacji]	381
Art. 36c. [Przesłanki odmowy udzielenia akredytacji]	386
Art. 36d. [Umowa akredytacyjna]	386
Art. 36e. [Przesłanki i tryb pozbawienia akredytacji]	390
Art. 37. (uchylony)	392
Art. 38. [Poradnictwo zawodowe]	392
Art. 39. [Akademickie biuro karier]	403
Art. 39a. [Uprawnienia osób niezarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy]	406
Art. 39b. [Uprawnienia osoby powyżej 18. roku życia niezarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy] ..	406
Art. 39c. [Uprawnienia przedsiębiorcy niebędącego pracodawcą]	406
Art. 40. [Szkolenia finansowane z Funduszu Pracy]	407
Art. 41. [Dodatek szkoleniowy. Koszty szkolenia]	427
Art. 42. [Pożyczka na sfinansowanie kosztów szkolenia]	433
Art. 42a. [Finansowanie studiów podyplomowych]	435
Art. 43. [Finansowanie szkoleń poszukującego pracy]	438
Rozdział 11. Instrumenty rynku pracy	442
Art. 44. [Katalog instrumentów rynku pracy]	442
Art. 45. [Zwroty kosztów przejazdu, zakwaterowania]	446
Art. 46. [Podmioty prowadzące działalność gospodarczą – Fundusz Pracy]	457
Art. 47. [Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne]	490
Art. 48. [Dodatek aktywizacyjny]	498
Art. 48a. [Finansowanie kosztów przejazdu na targi pracy i giełdy pracy]	506
Art. 49. [Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy] ..	507
Art. 49a. [Zastosowanie programów specjalnych]	517
Art. 50. [Propozycja zatrudnienia, innej pracy zarobkowej] ...	518
Art. 51. [Prace interwencyjne]	523
Art. 52. (uchylony)	547
Art. 53. [Skierowanie do odbycia stażu]	547
Art. 53a. [Formy przygotowania zawodowego dorosłych]	565

Art. 53b.	[Program przygotowania zawodowego dorosłych] . . .	570
Art. 53c.	[Program praktycznej nauki zawodu dorosłych]	570
Art. 53d.	[Program przyuczenia do pracy dorosłych]	571
Art. 53e.	[Wymiar czasu odbywania przygotowania zawodowego]	573
Art. 53f.	[Warunki udzielenia dni wolnych od pracy]	575
Art. 53g.	[Stypendium]	575
Art. 53h.	[Skutki zawnionego przerwania programu przez uczestnika]	576
Art. 53i.	[Refundacja wydatków pracodawcy]	578
Art. 53j.	[Premia pracodawcy ze środków Funduszu Pracy] . . .	579
Art. 53k.	[Refundacja jako pomoc <i>de minimis</i>]	581
Art. 53l.	[Finansowanie kosztów przygotowania zawodowego]	581
Art. 53m.	[Szczegółowe przepisy]	582
Art. 54.	[Opłacane świadczenia]	583
Art. 55.	[Stypendium dla bezrobotnego bez kwalifikacji zawodowych z tytułu podjęcia dalszej nauki]	583
Art. 56.	[Prace interwencyjne]	587
Art. 57.	[Roboty publiczne]	590
Art. 58.	[Świadczenia przedemerytalne]	598
Art. 59.	[Prace interwencyjne dla osób bezrobotnych powyżej 50. roku życia]	598
Art. 59a.	[Prace interwencyjne]	601
Art. 59b.	[Wykazy pracodawców i osób, z którymi zawarto umowy]	601
Art. 59c.	[Pomoc udzielana w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych jako pomoc <i>de minimis</i>]	603
Art. 60.	[Szczegółowy sposób i tryb organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych]	603
Art. 60a.	[Grant na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy]	604
Art. 60b.	[Świadczenie aktywizacyjne]	613
Art. 60c.	[Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne dla bezrobotnych do 30. roku życia podejmujących zatrudnienie po raz pierwszy w życiu]	619
Art. 60d.	[Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50. rok życia]	623
Art. 61.	[Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem]	628

Art. 61a. [Skierowanie do odbywania stażu]	637
Art. 61b. [Umowa na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy do zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej roku]	638
Rozdział 11a. (uchylony)	643
Rozdział 11b. Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej	646
Art. 61e. [Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej oraz źródła ich finansowania]	646
Art. 61f. [Stosowanie ograniczeń dotyczący pomocy <i>de minimis</i>]	647
Art. 61g. [Kategorie pośredników finansowych, ich zadania] ..	647
Art. 61h. [Warunki udzielania pożyczek na utworzenie stanowiska pracy oraz zasady ich spłaty]	647
Art. 61i. [Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej]	648
Art. 61j. [Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla osób, które otrzymały pożyczkę na prowadzenie działalności gospodarczej]	648
Art. 61k. [Warunki udzielania pożyczek dla podmiotów tworzących stanowisko pracy]	649
Art. 61l. [Warunki udzielenia pożyczek dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą]	649
Art. 61m. [Zabezpieczenia spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek]	650
Art. 61n. [Podstawy do rozliczenia pożyczek]	650
Art. 61o. [Obowiązek zwrotu niespłaconej pożyczki]	650
Art. 61p. [Jednorazowe umorzenie należności z tytułu udzielonej pożyczki]	651
Art. 61q. [Całościowe bądź częściowe umorzenie niespłaconej należności z tytułu pożyczki]	652
Art. 61r. [Kwalifikacja prawna umorzenia należności]	652
Art. 61s. [Obowiązki pośredników finansowych oraz innych instytucji w zakresie usług doradczo-szkoleniowych; finansowanie usług]	652
Art. 61t. [Główne zadania Banku Gospodarstwa Krajowego] ..	653
Art. 61u. [Szczegółowe zadania Banku Gospodarstwa Krajowego]	653

Art. 61v. [Zadania pośredników finansowych]	654
Art. 61w. [Zadania starostów]	655
Art. 61x. [Obowiązki pożyczkobiorcy, zatrudniającego skierowanego bezrobotnego]	655
Rozdział 12. Świadczenia przysługujące rolnikom zwalnianym z pracy	682
Art. 62. [Zakres świadczeń. Warunki przyznania]	682
Rozdział 12a. Program Aktywizacja i Integracja	691
Art. 62a. [Inicjowanie, realizacja i uczestnicy Programu Aktywizacja i Integracja]	691
Art. 62b. [Czas trwania i zakończenie Programu Aktywizacja i Integracja]	693
Art. 62c. [Finansowanie Programu Aktywizacja i Integracja] ...	694
Rozdział 13. (uchylony)	704
Art. 63–66. (uchylone)	704
Rozdział 13a. Programy specjalne	705
Art. 66a. [Inicjowanie, realizowanie i finansowanie programów specjalnych]	705
Art. 66a ¹ . [Program specjalny, pomoc <i>de minimis</i>]	706
Art. 66b. [Delegacja ustawowa – szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych]	707
Rozdział 13b. Programy regionalne	718
Art. 66c. [Inicjowanie, realizowanie i finansowanie programów regionalnych]	718
Rozdział 13c. Zlecenie działań aktywizacyjnych	726
Art. 66d. [Zlecenie działań aktywizacyjnych]	726
Art. 66e. [Wybór powiatów do zlecenia działań aktywizacyjnych]	727
Art. 66f. [Umowa o świadczenie działań aktywizacyjnych] ...	727
Art. 66g. [Rekrutacja oraz kierowanie osób bezrobotnych] ...	729
Art. 66h. [Obowiązki realizatora działań aktywizacyjnych]	729
Art. 66i. [Wynagrodzenie realizatora działań aktywizacyjnych]	731
Art. 66j. [Zwrot środków]	732
Rozdział 13d. Dodatkowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30. roku życia	746
Art. 66k. [Bon szkoleniowy]	748
Art. 66l. [Bon stażowy]	754

Art. 66m. [Bon zatrudnieniowy]	760
Art. 66n. [Bon na zasiedlenie]	768
Rozdział 14. Instrumenty dotyczące rozwoju zasobów ludzkich	776
Art. 67. (uchylony)	776
Art. 68–69. (uchylone)	778
Art. 69a. [Przeznaczenie środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego]	778
Art. 69b. [Finansowanie kosztów kształcenia]	782
Art. 70. [Pomoc dla zwalnianych grupowo pracowników]	787
Rozdział 15. Świadczenia dla bezrobotnych	796
Art. 71. [Warunki nabycia prawa do zasiłku]	797
Art. 72. [Wysokość zasiłku]	823
Art. 73. [Okres pobierania zasiłku]	830
Art. 73a. [Wykonywanie prac społecznie użytecznych]	836
Art. 74. [Obowiązek powiadomienia o zatrudnieniu]	838
Art. 75. [Wyłączenie prawa do zasiłku]	839
Art. 76. [Nienależne świadczenie pieniężne. Roszczenia]	852
Art. 77. [Dziedziczenie świadczeń]	864
Art. 77a. [Obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia]	865
Art. 78. [Zaliczenie świadczeń na poczet przyznanego przez organ rentowy świadczenia]	865
Art. 79. [Okres pobierania zasiłku a okres pracy]	868
Art. 80. [Udokumentowana niezdolność do pracy]	871
Art. 81. [Zaokrąglenie kwot zasiłków]	873
Art. 81a. [Wygaśnięcie decyzji w przedmiocie prawa do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia]	873
Art. 82. [Przeciętna stopa bezrobocia]	874
Art. 83. [Szczegółowy tryb przyznawania świadczeń]	874
Rozdział 16. Podejmowanie pracy za granicą u pracodawców zagranicznych oraz wykonywanie pracy przez cudzoziemców w Rzeczypospolitej Polskiej	876
Art. 84. [Praca za granicą]	876
Art. 85. [Kierowanie do pracy za granicą. Agencja pośrednictwa pracy]	877
Art. 86. [Okresy zatrudnienia obywateli polskich]	880
Art. 87. [Warunki wykonywania pracy przez cudzoziemca] ...	880

Art. 88.	[Przyrzeczenie i zezwolenie na pracę. Warunki]	908
Art. 88a.	[Strona w postępowaniu o wydanie zezwolenia lub o przedłużenie zezwolenia na pracę]	911
Art. 88b.	[Warunki wydania zezwolenia na pracę]	915
Art. 88c.	[Szczegółowe warunki wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca przez wojewodę]	916
Art. 88d.	[Uzyskanie zgody właściwego organu]	927
Art. 88e.	[Okres, na jaki wydawane jest zezwolenie na pracę]	927
Art. 88f.	[Elementy zezwolenia na pracę]	928
Art. 88g.	[Przesłanki wygaśnięcia obowiązku świadczenia pracy; przedłużenie zezwolenia na pracę a legalność pobytu]	931
Art. 88h.	[Obowiązki pracodawcy cudzoziemca]	933
Art. 88i.	[Obowiązki informacyjne podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy]	936
Art. 88j.	[Przesłanki odmowy wydania zezwolenia]	938
Art. 88k.	[Przesłanki uchylecia wydanego zezwolenia]	940
Art. 88l.	[Skutki uchylecia wydanego zezwolenia]	941
Art. 88m.	[Wygaśnięcie zezwolenia na pracę]	941
Art. 89.	[Okresy zatrudnienia obywateli polskich w byłej NRD i byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej]	942
Art. 90.	[Szczegółowe rozporządzenia wykonawcze]	943
Art. 90a.	[Wydanie zezwolenia na pracę – jednorazowa opłata]	947
Rozdział 17. Pracownicy publicznych służb zatrudnienia		949
Art. 91.	[Pracownicy publicznych służb zatrudnienia]	949
Art. 92.	(uchylony)	966
Art. 93.	(uchylony)	969
Art. 94.	(uchylony)	970
Art. 95.	(uchylony)	972
Art. 96.	(uchylony)	973
Art. 97.	(uchylony)	976
Art. 98.	(uchylony)	978
Art. 99.	(uchylony)	980
Art. 99a.	(uchylony)	982
Art. 99b.	[Obowiązki doskonalenia kwalifikacji zawodowych]	984
Art. 99c.	[Dzień Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia]	984
Art. 100.	[Dodatek do wynagrodzenia]	984
Art. 101.	(uchylony)	988
Art. 102.	(uchylony)	988

Art. 102a. (uchylony)	988
Rozdział 18. Fundusz Pracy	990
Art. 103. [Charakter funduszu. Dysponent]	990
Art. 104. [Składki na Fundusz Pracy]	990
Art. 104a. [Ograniczenie oraz wyłączenie obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy]	993
Art. 104b. [Czasowe wyłączenie obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy]	993
Art. 104c. [Czasowe wyłączenie obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy]	993
Art. 105. [Podmioty wyłączone od opłacania składek na Fundusz Pracy]	994
Art. 106. [Przychody Funduszu Pracy]	994
Art. 106a. [Finansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES]	995
Art. 106b. [Przeznaczanie środków Funduszu Pracy]	996
Art. 106c. [Przeznaczanie środków Funduszu Pracy]	997
Art. 107. [Pobór składek, terminy, odsetki]	997
Art. 108. [Przeznaczenie środków Funduszu Pracy]	998
Art. 109. [Zasady rozdziału funduszy, limity]	1007
Art. 109a. [Koszty szkoleń]	1016
Art. 109b. [Przekazanie środków na finansowanie zasiłków i świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych]	1017
Art. 109c. [Przekazanie środków dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników]	1017
Art. 109d. [Środki Funduszu Pracy na pomoc państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych]	1018
Art. 109e. [Środki przekazywane na rachunek Banku Gospodarstwa Krajowego]	1018
Art. 109f. [Wsparcie udzielane przez powiatowe urzędy pracy] ..	1019
Art. 109g. [Dodatkowe środki przekazywane na rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego]	1020
Art. 110. [Stosowanie przepisów o finansach publicznych]	1020
Rozdział 19. Nadzór i kontrola	1049
Art. 111. [Zakres nadzoru sprawowanego przez wojewodę] ...	1049
Art. 112. [Zespół inspektorów]	1051

Art. 113. [Pouczenia, uwagi i wnioski]	1052
Art. 114. [Wyznaczenie wykonawcy zastępczego]	1054
Art. 114a. [Informacja o realizacji nadzoru]	1055
Art. 115. [Przepisy karne. Kary]	1056
Art. 116–118. (uchylone)	1057
Art. 118a. [Kontrola przeprowadzana przez Dysponenta Funduszu Pracy]	1067
Art. 118b. [Operacyjny audyt zewnętrzny]	1068
Rozdział 20. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy	1070
Art. 119. [Zaniechanie obowiązku powiadomienia]	1070
Art. 120. [Cudzoziemiec – brak zezwolenia]	1075
Art. 120a. [Wyłączenie kary w przypadku nielegalnej pracy cudzoziemca]	1078
Art. 121. [Agencja zatrudnienia – naruszenie obowiązków] ...	1079
Art. 121a. [Pobieranie dodatkowej opłaty, odpowiedzialność] ...	1081
Art. 121b. [Niezawarcie umowy, odpowiedzialność]	1081
Art. 121c. [Nieprzedstawienie pisemnej informacji lub przedstawienie informacji niezgodnej ze stanem faktycznym]	1082
Art. 122. [Składki na Fundusz Pracy – naruszenie obowiązków] ..	1083
Art. 123. [Dyskryminacja przy zatrudnieniu]	1083
Art. 124. (uchylony)	1084
Art. 125. [Stosowanie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia]	1084
Rozdział 21. Zmiany w przepisach obowiązujących	1085
Art. 126–138. (pominięte).	1085
Rozdział 22. Przepisy przejściowe	1086
Art. 139. [Zasady przejściowe]	1086
Art. 140. [Roboty publiczne]	1087
Art. 141. [Zasiłki przedemerytalne, pogrzebowe]	1087
Art. 142. [Organy i osoby zatrudnione]	1088
Art. 143. [Instytucje szkoleniowe]	1089
Art. 144. [Ułatwienie zatrudniania absolwentom]	1089
Art. 145. [Odesłanie w przepisach prawa]	1089
Art. 146. [Właściwość przepisów do wszczętych spraw]	1089
Art. 147. [Zawód: pracownik socjalny]	1089
Art. 148. [Fundusz Pracy]	1090

Art. 149. [Przepisy wykonawcze]	1090
Art. 150. [Wydatki w 2004 r.]	1090
Art. 150a. [Prawo do zasiłku przedemerytalnego]	1090
Art. 150b. [Przedsiębiorstwa gospodarki rolnej]	1092
Art. 150c. [Świadczenia przedemerytalne a odsetki ustawowe] ..	1092
Art. 150d. [Prawo do świadczeń przedemerytalnych]	1092
Art. 150e. [Okresy zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawców zagranicznych]	1094
Art. 150f. [Umowa o refundację części kosztów poniesionych przez pracodawcę w przypadku zatrudnienia przez niego skierowanych bezrobotnych]	1094
Art. 150g. [Finansowanie umów o refundację]	1095
Rozdział 23. Przepisy końcowe	1099
Art. 151. [Utrata mocy ustaw]	1099
Art. 152. [Wejście w życie ustawy]	1099
Bibliografia	1101
Skorowidz	1113

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

- decyzja nr 573/2014/UE – decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2014/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie wzmocnionej współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia (Dz. Urz. UE L 159 z 28.05.2014, s. 32)
- decyzja nr 2012/733/UE – decyzja wykonawcza Komisji z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 odnośnie do kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia oraz ponownego ustanowienia EURES (Dz. Urz. UE L 328 z 28.11.2012, s. 21); uchylona
- EKS – Europejska Karta Społeczna sporządzona w Turynie dnia 18 października 1961 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 8, poz. 67 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)

- konwencja nr 34 – Konwencja nr 34 Międzynarodowej Organizacji Pracy z dnia 29 czerwca 1933 r. dotycząca płatnych biur pośrednictwa pracy, http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- konwencja nr 88 – Konwencja nr 88 Międzynarodowej Organizacji Pracy z dnia 9 lipca 1948 r. dotycząca organizacji służby zatrudnienia
- konwencja nr 96 – Konwencja nr 96 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca płatnych biur pośrednictwa pracy (zrewidowana w 1949 r.), przyjęta w Genewie dnia 1 lipca 1949 r. (Dz. U. z 1955 r. Nr 38, poz. 236, zał.), http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- konwencja nr 111 – Konwencja nr 111 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu przyjęta w Genewie dnia 25 czerwca 1958 r. (Dz. U. z 1961 r. Nr 42, poz. 218, zał.), http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- konwencja nr 142 – Konwencja nr 142 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich, przyjęta w Genewie dnia 23 czerwca 1975 r. (Dz. U. z 1979 r. Nr 29, poz. 164, zał.), http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- konwencja nr 150 – Konwencja nr 150 Międzynarodowej Organizacji Pracy z dnia 26 czerwca 1978 r. dotycząca roli, zadań i organizacji administracji pracy, http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- konwencja nr 181 – Konwencja nr 181 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotycząca prywatnych biur pośrednictwa

- pracy, przyjęta w Genewie dnia 19 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 222, poz. 1448), http://www.mop.pl/html/index1.html#miedzynarodowe_standardy/konwencje_i_zalecenia.html
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 23)
- k.r.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodziny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 z późn. zm.)
- k.s.h. – ustawa z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.)
- nowela z 1998 r. – ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668 z późn. zm.)
- nowela z 2002 r. – ustawa z dnia 20 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 65 z późn. zm.)
- nowela z 2005 r. – ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 164, poz. 1366)
- nowela z 2007 r. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1243)
- nowela z 2008 r. – ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33 z późn. zm.)
-

- nowela z 2010 r. – ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700 z późn. zm.)
- nowela z dnia 16 grudnia 2010 r. – ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1725 z późn. zm.)
- nowela z 2014 r. – ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- pr. spółdz. – ustawa z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 21)
- p.s.w. – ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.)
- p.u.n. – ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 233 z późn. zm.)
- r.d.r.k.w. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1041)
- r.d.w. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie dodatku do wynagrodzenia dla pracowników publicznych służb zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. poz. 640)

-
- r.k.l.z. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie kontroli legalności zatrudnienia (Dz. U. Nr 36, poz. 245); uchylone
- r.o.h.p. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy (Dz. U. Nr 155, poz. 920)
- r.o.p.i. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz. U. poz. 864)
- rozporządzenie nr 1030/2002 – rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, s. 1, z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 883/2004 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, s. 72, z późn. zm.)
- rozporządzenie nr 492/2011 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 141 z 27.05.2011, s. 1)
- rozporządzenie nr 1407/2013 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1)
- rozporządzenie nr 1408/2013 – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europej-
-

- skiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 9)
- rozporządzenie 2016/589 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EU-RES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 107 z 22.04.2016, s. 1)
- r.p.d.z. – rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania, pośrednictwa pracy i odbywania praktyk zawodowych (Dz. U. poz. 1622)
- r.p.s. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. poz. 638)
- r.p.ś.r.d. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie przyznawania środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 639)
- r.p.z.d. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. poz. 497)
- r.r.b. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy (Dz. U. poz. 1299)
- r.r.i.s. – rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 781)
- r.r.k.w.d. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub dopo-

- sażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 62, poz. 512 z późn. zm.); uchylone
- r.r.r.p. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. poz. 630)
- r.s.z.d. – rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905)
- r.ś.k.f.s. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie przyznawania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (Dz. U. poz. 639)
- r.t.n.l. – rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 20 października 2004 r. w sprawie trybu nadawania licencji zawodowych pośrednika pracy i doradcy zawodowego (Dz. U. Nr 238, poz. 2393); uchylone
- r.w.o.s. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 sierpnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych (Dz. U. Nr 142, poz. 1160)
- r.w.p.c. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2015 r. w sprawie przypadków, w których powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę (Dz. U. poz. 588)
- r.w.r.u. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. poz. 667)
- r.w.z.p.c. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 lipca 2006 r. w sprawie trybu i wa-

- runków wydawania zezwolenia na pracę cudzoziemca (Dz. U. Nr 141, poz. 1002 z późn. zm.); uchylone
- r.z.p.c. – rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie wydawania zezwolenia na pracę cudzoziemca (Dz. U. poz. 543)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47)
- u.c. – ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.)
- u.d.p.p.w. – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 239)
- u.e.r. – ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.)
- u.f.p. – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.)
- u.i.d.p. – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 z późn. zm.)
- u.m.w.p. – ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2008)
- u.o.d.o. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.)
- u.o.p. – ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2029)
- u.o.r.p. – ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 272 z późn. zm.)

-
- u.p.o.u.a. – ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 169 z późn. zm.)
- u.p.p. – ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.)
- u.p.r. – ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 617)
- u.p.s. – ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.)
- u.p.sam. – ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm.)
- u.p.sam. z 1990 r. – ustawa z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593 z późn. zm.)
- u.p.u.p. – ustawa z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 269 z późn. zm.)
- u.p.z. – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.)
- u.p.z.p. – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2164)
- u.r.z.n. – ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)
- u.s.d.g. – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.)
- u.s.g. – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 446)
- u.s.o. – ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)
-

- u.s.p.** – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 z późn. zm.)
- ustawa o PIP** – ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 640 z późn. zm.)
- u.s.u.s.** – ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 121 z późn. zm.)
- u.s.w.** – ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 486)
- u.ś.p.** – ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 372)
- u.ś.r.** – ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.)
- u.ś.u.e.** – ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1422 z późn. zm.)
- u.u.c.o.** – ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 680 z późn. zm.)
- u.u.s.r.** – ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 277)
- u.w.p.w.o.** – ustawa z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1525 z późn. zm.)
- u.z.** – ustawa z dnia 29 grudnia 1989 r. o zatrudnieniu (Dz. U. Nr 75, poz. 446 z późn. zm.); uchylona

-
- u.z.b. – ustawa z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu (Dz. U. Nr 106, poz. 457 z późn. zm.); uchylona
  - u.z.p.b. – ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.); uchylona
  - u.z.p.t. – ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 360)
  - u.z.r.s.p. – ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 192 z późn. zm.)
  - u.z.s. – ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.)
  - u.z.z. – ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1881)

2. Czasopisma i publikatory

- M.P.Pr. – Monitor Prawa Pracy
  - ONSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
  - ONSA WSA – Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych
  - OSA – Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego
  - OSNAPIUS – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
  - OSNC – Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
  - OSNP – Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
  - OSP – Orzecznictwo Sądów Polskich
  - OTK – Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
  - PiP – Państwo i Prawo
  - PiZS – Praca i Zabezpieczenie Społeczne
-

Pol. Społ.	– Polityka Społeczna
Pr. Pracy	– Prawo Pracy
PS	– Przegląd Sądowy
R. Pracy	– Rynek Pracy
Sam. Teryt.	– Samorząd Terytorialny
Sł. Prac.	– Służba Pracownicza
St. Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
St.Pr.PiPS	– Studia z Zakresu Prawa Pracy i Polityki Społecznej
ZNSA	– Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego

3. Inne

CIS	– Centrum Integracji Społecznej
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
ePUAP	– Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
EURES	– <i>European Employment Services</i>
GUS	– Główny Urząd Statystyczny
KFS	– Krajowy Fundusz Szkoleniowy
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
MOP	– Międzynarodowa Organizacja Pracy
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
OHP	– Ochotnicze Hufce Pracy
PESEL	– Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności
PFON	– Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PIP	– Państwowa Inspekcja Pracy
SA	– Sąd Apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny
ZUS	– Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Wprowadzenie

Spośród wielu przełomowych zmian, jakie nastąpiły w Polsce w związku z uruchomionymi w 1989 r. procesami transformacji ustrojowej, szczególną rolę odegrało pojawienie się autentycznego rynku pracy. Odejście od zasady administrowania tzw. zasobami pracy z pewnością przyniosło z perspektywy ogólnospołecznej wiele korzyści, do których należy zaliczyć m.in. zdynamizowanie gospodarki krajowej i wzrost przeciętnego poziomu zamożności obywateli. Zrodziło też jednak wielkie problemy, które wcześniej nie były znane, zwłaszcza w tej skali. Chodzi tu w pierwszej kolejności o zjawisko bezrobocia, we wszelkich jego przejawach. Oceniane na ogół negatywnie, zwłaszcza wtedy gdy przybiera masowe rozmiary, stanowi wielkie wyzwanie, przede wszystkim dla ekonomistów, ale również dla ustawodawcy, którego zadaniem jest dostarczenie prawnych instrumentów dla prowadzonej polityki rynku pracy (polityki zatrudnienia). Zmienność założeń i celów owej polityki jest podstawowym powodem labilności prawnych rozwiązań służących walce z bezrobociem. Ten obszar prawa pracy (gdyż zwykle do tej gałęzi prawa jest zaliczany, choć zgłaszane są co do tego mniej lub bardziej daleko idące zastrzeżenia; zwłaszcza J. Jończyk, *Promocja zatrudnienia przeciw bezrobociu*, PiZS 2004, nr 9, s. 2 i n.) cechuje się w związku z tym wyjątkową dynamiką. Świadczy o tym już to, że w relatywnie krótkim okresie uchwalone zostały kolejno po sobie cztery ustawy dotyczące tej materii. Pierwsza z nich to ustawa z dnia 29 grudnia 1989 r. o zatrudnieniu (Dz. U. Nr 75, poz. 446 z późn. zm.). Był to akt prawny, na którym zaciążyły brak wcześniejszych doświadczeń dotyczących zwalczania bezrobocia oraz błędy w rozpoznaniu skali

tego zjawiska w warunkach rodzącej się gospodarki rynkowej. Pomimo jego kilku nowelizacji nie wytrzymał próby czasu i bardzo szybko został zastąpiony nową regulacją prawną. Była to ustawa z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu (Dz. U. Nr 106, poz. 457 z późn. zm.). I to unormowanie okazało się krótkotrwałe. W niewielkim tylko stopniu uniknięto najbardziej oczywistych błędów, jakie popełniono w ustawie poprzedniej. Szybko ujawniły się inne mankamenty, które sprawiły, że siła oddziaływania ustanowionych przepisów na bezrobocie była znikoma. Kolejna ustawa, z dnia 14 grudnia 1994 r., nosząca tym razem tytuł „o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu” (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.; jej tekst pierwotny został zamieszczony w Dz. U. z 1995 r. Nr 1, poz. 1), była pod względem swojej systematyki i sposobu regulacji podobna do poprzedniej, choć przyjęte w niej rozwiązania były już z pewnością bardziej dojrzałe, co nie oznacza, że wolne od wad. Uwzględniała krytyczne oceny oraz reagowała na bieżące cele polityki zatrudnienia, została też poddana wiele razy rozległym nowelizacjom, czego efektem były jej kolejne teksty jednolite. Obowiązywała względnie długo, bo aż do 2004 r., i została zastąpiona ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst pierwotny został ogłoszony w Dz. U. Nr 99, poz. 1001). Z pewnością na wydaniu tego aktu prawnego zaważyły akcesja Polski do Unii Europejskiej oraz coraz bogatsze już doświadczenia w przeciwdziałaniu bezrobociu.

Obowiązująca ustawa różni się od poprzednich pod wieloma względami. Jest zdecydowanie bardziej obszerna, ma w dużym stopniu odmienną strukturę oraz przyświecają jej inne założenia, które znalazły swój wyraz już w tytule (przede wszystkim nie występuje w nim pojęcie bezrobocia). Język, w jakim została ona zredagowana, nie jest przy tym wystarczająco precyzyjny. Rozbudowane przepisy nie ułatwiają ich interpretacji, mają opisowy charakter, daleki niekiedy od wymogów stawianych strukturze normy prawnej, ustawodawca nie zawsze liczy się z potrzebą konsekwencji terminologicznej, a zarazem przecenia możliwości oddziaływania przez prawo na zjawiska charakterystyczne dla rynku pracy. Stosowania przepisów ustawy z pewnością również nie ułatwiają wielość aktów wykonawczych, a także jej powią-

zania – nie zawsze jasne – z innymi aktami prawnymi. W tym miejscu warto zwłaszcza wskazać ustawę z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 192 z późn. zm.), ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.). Wszystko to sprawia, że nie jest też zadaniem łatwym komentowanie zamieszczonych w niej regulacji. Warto w związku z tym zauważyć, że o ile poprzednie ustawy (pominąwszy bardzo krótko obowiązującą ustawę o zatrudnieniu) doczekały się nawet kilku obszernych opracowań o charakterze komentarza (w przypadku ustawy o zatrudnieniu i bezrobociu były to m.in. komentarze W. Sanetry, *Zatrudnienie i bezrobocie. Przepisy i komentarz*, Warszawa 1993, oraz Z. Górala i M. Włodarczyka, *Komentarz do ustawy z dnia 16 października 1991 r. o zatrudnieniu i bezrobociu*, Łódź 1992, a w przypadku ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu – m.in. A. Kosut, *Komentarz do ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu*, Gdańsk 1996, oraz Z. Górala, *Komentarz do ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu* (w:) *Prawo pracy*, red. Z. Salwa, t. 3, Warszawa 1998), o tyle obowiązujący akt prawny nie stał się tego rodzaju przedmiotem zainteresowania ze strony przedstawicieli doktryny prawa pracy, nie licząc komentarza przygotowanego przez D. Chlebosz i I. Wolińską (*Komentarz do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Warszawa 2005), tuż po wejściu w życie ustawy, z inicjatywy resortu pracy (Departamentu Rynku Pracy), który zresztą ma nietypową dla takich przedsięwzięć strukturę (tematyczną, a nie opartą na systematyce ustawy). Niniejsza publikacja stanowi zatem próbę wypełnienia luki odczuwalnej dla wszystkich zainteresowanych problemami rynku pracy. Od czasu jej pierwszego wydania, pochodzącego z 2011 r., ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy uległa bardzo istotnym zmianom, które sprawiły, że większość zawartych w niej przepisów zmieniła swój kształt prawny. Niekiedy są to zmiany o charakterze techniczno-językowym, ale dominują zmiany o zasadniczym

charakterze, wyrastające z nowego podejścia ustawodawcy do problemów pojawiających się na rynku pracy. Trzeba przy tym podkreślić, że od czasu uchwalenia w 2004 r. ustawa ta była wielokrotnie nowelizowana. Zakres wprowadzanych zmian rodził konieczność sporządzania kolejnych tekstów jednolitych. Były one ogłaszane w 2008 r., w 2013 r. i wreszcie w 2015 r. został ogłoszony ostatni z nich (Dz. U. poz. 149)*. Także i po tej dacie były dokonywane zmiany. W okresie swojego obowiązywania ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy doczekała się bardzo bogatego orzecznictwa sądowego (zwłaszcza administracyjnego), świadczącego o ciągle utrzymujących się wątpliwościach interpretacyjnych. Wszystko to uzasadnia potrzebę uaktualnienia pierwotnego tekstu komentarza, uwzględniającego stan prawny obowiązujący od 2 stycznia 2016 r.

Zbigniew Góral

---

* Po zakończeniu prac redakcyjnych został opublikowany nowy tekst jednolity – Dz. U. z 2016 r. poz. 645 [przyt. red.].

USTAWA

z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹

(tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 149; zm.: Dz. U. z 2015 r. poz. 357, poz. 1066, poz. 1217, poz. 1240, poz. 1268, poz. 1567, poz. 1582, poz. 1607, poz. 1767, poz. 1814, poz. 1830, poz. 2199)

---

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy 68/360/EWG z dnia 15 października 1968 r. o zniesieniu restrykcji dotyczących przemieszczania się oraz pobytu we Wspólnocie pracowników z państw członkowskich oraz ich rodzin (Dz. Urz. EWG L 257 z 19.10.1968),
- dyrektywy 90/364/EWG z dnia 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu (Dz. Urz. EWG L 180 z 13.07.1990),
- dyrektywy 90/365/EWG z dnia 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy zakończyli działalność zawodową (Dz. Urz. EWG L 180 z 13.07.1990),
- dyrektywy 93/96/WE z dnia 29 października 1993 r. o prawie pobytu studentów (Dz. Urz. EWG L 317 z 18.12.1993),
- dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. Urz. WE L 180 z 19.07.2000, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 20, t. 1, str. 23),

-
- dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. WE L 303 z 02.12.2000, str. 16; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 79),
  - dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 23).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Zadania państwa. Zakres podmiotowy ustawy]

1. Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.
2. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu:
  - 1) pełnego i produktywnego zatrudnienia;
  - 2) rozwoju zasobów ludzkich;
  - 3) osiągnięcia wysokiej jakości pracy;
  - 4) wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej;
  - 5) zwiększania mobilności na rynku pracy.
3. Ustawa ma zastosowanie do:
  - 1) obywateli polskich poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawców zagranicznych;
  - 2) cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
    - a) obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej,
    - b) obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej,
    - c) obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać

- ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi,
- d) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,
  - e) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt stały,
  - f) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
  - g) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 151 ust. 1 lub 2 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004),
  - h) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 159 ust. 1, art. 160, art. 161, art. 176, art. 186 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 lub art. 187 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
  - ha) posiadających zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 albo art. 126 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, albo wizę wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - i) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany,
  - j) korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej,
  - k) ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o udzielenie ochrony międzynarodowej i małżonków, w imieniu których występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, którzy posiadają zaświadczenie wydane na podstawie art. 35 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z późn. zm.),
  - l) którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;

- 3) cudzoziemców – członków rodzin cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. a–c;
  - 4) cudzoziemców – członków rodzin obywateli polskich, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo po złożeniu wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej posiadali zezwolenie na pobyt czasowy;
  - 5) cudzoziemców zamierzających wykonywać pracę lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niewymienionych w pkt 2–4.
4. Na zasadach określonych w ustawie zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 2 lit. a–g, i, j, l oraz pkt 3 i 4.
  5. Na zasadach określonych w ustawie osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. ha, przysługują zasiłki, o których mowa w rozdziale 15.
  6. Na zasadach określonych w ustawie osoby, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha, mogą korzystać z usług rynku pracy z wyłączeniem prawa do świadczeń określonych w art. 41–42a.
1. W komentowanym przepisie, zamieszczonym w rozdziale zatytułowanym „Przepisy ogólne”, w sposób bardzo syntetyczny wyjaśniono cel i zakres przedmiotowy ustawy oraz sprecyzowano jej zakres podmiotowy. Jeśli chodzi o cel ustawy, jest nim określenie zadań państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej – bez bliższego wskazywania adresatów tej ak-

Zbigniew Góral – profesor zwyczajny doktor habilitowany nauk prawnych; kierownik Katedry Prawa Pracy Uniwersytetu Łódzkiego; były prodziekan i dziekan Wydziału Prawa i Administracji oraz prorektor do spraw studenckich Uniwersytetu Łódzkiego; autor lub współautor ok. 150 publikacji z zakresu indywidualnego i zbiorowego prawa pracy, zatrudnienia i bezrobocia oraz prawa urzędniczego.

Komentarz zawiera omówienie najważniejszych zagadnień odnoszących się do wielokrotnie nowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Stanowi ona podstawowy akt prawny określający obowiązki państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Od czasu pierwszego wydania publikacji ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy uległa bardzo istotnym nowelizacjom, które sprawiły, że większość zawartych w niej przepisów zmieniła swój kształt prawny. Uzasadnia to potrzebę zaktualizowania komentarza oraz konieczność wyjaśnienia przepisów i nowych rozwiązań prawnych związanych z tą tematyką.

W opracowaniu omówiono wiele nowych zagadnień, w tym m.in. takie kwestie jak:

- nowe zadania organów zatrudnienia,
- powołanie Rady Rynku Pracy,
- profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym,
- nowe podejście do przeciwdziałania bezrobociu grup szczególnego ryzyka na rynku pracy, zwłaszcza bezrobotnych do 30. roku życia,
- świadczenia aktywizacyjne ukierunkowane na zatrudnienie w pełnym wymiarze bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną.

Z uwagi na znaczne wątpliwości interpretacyjne w książce zaprezentowano bogaty wybór orzecznictwa sądów administracyjnych oraz literatury przedmiotu.

Napisany przez doświadczonych i cenionych znawców problematyki bezrobocia oraz łączący warstwę teoretyczną z praktyczną komentarz stanowić będzie cenną pomoc dla pracowników urzędów pracy, osób prowadzących agencje zatrudnienia, instytucji szkoleniowych, inspektorów pracy, a także pracodawców oraz pracowników działów kadr. Zainteresuje praktyków prawa, w tym adwokatów i radców prawnych, jak również przedstawicieli nauki prawa pracy i prawa administracyjnego.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8092-375-1

